

Simulare Examenul național de bacalaureat 2024

Proba E. d)

Filosofie

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

Varianta 1

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Filosoful care afirmă că omul, spre deosebire de animal, este definit prin nevoia de a depăși imediatul și prin destinul său creator, este:

- Aristotel
- René Descartes
- Platon
- Lucian Blaga

2. Care dintre următoarele subiecte reprezintă în mod specific o problematică a naturii umane în filosofia existențialistă?

- cum gândim și cum deducem concluzii
- evaluarea standardelor morale și etice
- responsabilitatea individuală și libertatea în alegere
- cum obținem și justificăm cunoștințele noastre

3. Sensul vieții este un concept care vizează:

- faptele care îl împlinesc pe om
- faptele întâmplătoare
- faptele altor oameni
- faptele secundare

4. Care dintre următoarele variante reprezintă caracteristici ale "omului interior" în gândirea lui Sf. Augustin?

- motivația și voința
- cunoașterea și voința
- cunoașterea și creația
- existența și esența

5. Care dintre următoarele afirmații reflectă perspectiva lui Aristotel asupra naturii sociale a omului?

- omul este un animal solitar, complet independent.
- omul este un animal social, având o tendință naturală către viața în comunitate
- socialitatea este doar o opțiune, nu o caracteristică fundamentală a omului
- omul este indiferent față de prezența sau absența societății

6. Filosoful francez Jean-Paul Sartre consideră că:

- în cazul omului, existența precede esența
- omul tinde să-și reveleze misterul
- omul absurd spune da și efortul său nu va înceta niciodată
- viața este tocmai voință de putere

7. Sensul vieții are o problematică specifică:

- epistemologiei
- naturii umane
- gnoseologiei
- naturii bunurilor

8. Care dintre următoarele reprezintă o contradicție pe care Pascal o identifică în natura umană?

- Certitudinea și încrederea în rațiune.
- Capacitatea de a gândi și îngrădire de incertitudine și eroare.
- Rațiunea și raționalitatea.
- Spiritualitatea și individualitatea.

9. Cum abordează Sartre problema sensului vieții în absența unei esențe prestabilite?

- prin conformism social
- prin constrângeri religioase
- prin crearea și asumarea propriului sens existențial
- prin renunțarea la căutarea sensului

10. Cum caracterizează Lucian Blaga natura umană în contextul trilogiei sale?

- egoistă și individualistă
- culturală și spirituală
- pragmatică și utilitară
- animalică și instinctivă

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

A. Analizați, într-o pagină, problematica *sensului vieții și creație* din perspectivă filosofică, având în vedere următoarele repere:

- numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referire la problematica *sensului vieții și creației* **1 punct**
 - explicarea unei teze/idei filosofice despre *sensul vieții și creație*, precizată explici **10 puncte**
 - ilustrarea tezei/ideii filosofice pe care ați precizat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană **4 puncte**
 - menționarea unei consecințe a convingerii că soarta omului este prestabilită, asupra atitudinii față de propria viață **1 punct**
- B.** Argumentați în favoarea sau împotriva tezei potrivit căreia *activitatea călăuzită de rațiune este binele suprem pentru om.* **8 puncte**

- C. Ilustrați, printr-un exemplu concret, modul în care societatea îi creează individului pârghiile necesare desăvârșirii naturii sale umane. **6 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. *“Din toate acestea se vede că statul este o instituție naturală și că omul este din natură o ființă socială, pe când antisocialul din natură, nu din împrejurări ocazionale, este ori supraom ori fiară. (...) Totodată este clar de ce omul este o ființă mai socială decât orice albină și orice ființă gregară; căci natura nu creează nimic fără scop. Însă grai are numai omul dintre toate vietățile. Vocea (nearticulată) este doar semnul plăcerii și al durerii și există și la celelalte vietăți, căci natura lor se ridică numai până acolo, să aibă simțirea plăcerii și durerii și să o comunice unele altora, pe când limba servește a exprima ce este folositor și ce este vătămător, precum și ce este drept și nedrept. și această însușire este caracteristică omului, spre deosebire de toate vietățile, așa că singur el are simțirea binelui și răului, a dreptului și nedreptului și a tuturor celorlalte stări morale. Comunitatea unor asemenea ființe cu asemenea însușiri creează familia și statul.(...) Așadar, este clar că statul este din natură anterior individului, căci întrucât individul nu-și este suficient, el este față de stat ca mădularele unui corp față de acesta, iar, pe de altă parte, dacă nu poate ori nu are trebuință să se întovărășească în societate, din cauza suficienței sale, atunci nu este membru al statului, ci este ori fiară, ori zeu.”*
(Aristotel, *Politica*)

1. Menționați două caracteristici ale naturii umane vizate de text. **4 puncte**
 2. Explicați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *natură umană și stat*, utilizând termenii menționați în sens filosofic. **10 puncte**
 3. Argumentați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice din textul dat. **6 puncte**
- B.** Știind că, încercând să argumenteze că existența umană este una tragică, filosofilii au formulat diverse puncte de vedere:
1. Menționați două atitudini pe care oamenii le pot dezvolta în fața destinului tragic, absurd al vieții **4 puncte**
 2. Construiți un argument care să justifice ideea potrivit căreia sociabilitatea este o trăsătură specific umană. **6 puncte**